

บทความวิจัย

การเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของนักศึกษาที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับ
การประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น

A Comparative Study of Students' Stress Levels when Assessed through Summative Assessment
versus Outcome-Based Assessment in an Elementary Chinese Course

ธิราย อินทร์แปลง^{1*}

Thirayu Inplaeng^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น (2) เปรียบเทียบระดับความเครียดของนักศึกษาระหว่างนักศึกษากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ และ (3) จัดทำข้อเสนอแนะการประเมินผลการเรียนรู้ ตัวอย่างการวิจัยเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาจีน สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จำนวน 144 ตัวอย่างได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ (1) แบบสอบถามสภาพและความต้องการจำเป็นของการประเมินผล (2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล (3) แบบวัดความเครียดสวนปรุง และ (4) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงทดลองโดยศึกษาความต้องการจำเป็นโดยใช้ดัชนี PNI^{modified} และเปรียบเทียบคะแนนความเครียดระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติบรรยายและสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นพบว่านักศึกษามีความกดดันในการประเมินแบบดั้งเดิม เช่น การทดสอบเชิงสรุปที่ใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ ในภาพรวมยังไม่พบประเด็นปัญหาการวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นและนักศึกษามีความต้องการจำเป็นในเรื่องการให้ข้อมูลย้อนกลับสูงสุด (2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดแสดงให้เห็นว่าระดับความเครียดของตัวอย่างการวิจัยที่เรียนรู้เรื่องอาหาร เครื่องดื่ม ของหวานจีน และประเพณี วัฒนธรรมของประเทศจีนของกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทางตรงกันข้าม ระดับความเครียดของตัวอย่างการวิจัยที่เรียนรู้การบอกทางและการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่สำคัญของประเทศจีนของกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ข้อเสนอแนะในการพัฒนากระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ประกอบไปด้วยรูปแบบของแบบทดสอบ เกณฑ์การประเมิน และสัดส่วนคะแนน

คำสำคัญ: การประเมินผลเชิงสรุป, การประเมินผลเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้, คะแนนความเครียด, วิชาภาษาจีนเบื้องต้น

Article Info: Received 28 May, 2024; Received in revised form 25 July, 2024; Accepted 8 August, 2024

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาจีน สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

Lecturer in Division of Teaching Chinese Language Program, School of Sinology, Mae Fah Luang University

Email: thirayu.inp@mfu.ac.th

* Corresponding Author

Abstract

This research aimed to (1) study the current state and needs of an elementary Chinese course assessment method, (2) compare the stress levels of students who received summative assessments with those who received outcome-based assessment, and (3) provide recommendations for learning assessment. The research sample consisted of 144 students majoring in Teaching Chinese Language School of Sinology Mae Fah Luang University, selected through sample size determination and simple random sampling. The research instruments included: (1) a questionnaire on the current state and needs of the course, (2) course assessment tools, (3) the Suanprung Stress Test, and (4) a focus group discussion record. This research employed an experimental research design to study need with PNImodified and compare the stress scores between students who received summative assessment and those who received outcome-based assessment. Descriptive statistics and the t-test were used for data analysis. The research findings were as follows: (1) The study of the current stage and needs assessment reveal that students exhibit proficiency in classical test methods, such as summative assessments using various types of tests. Overall, no significant issues were found regarding evaluation and measurement in introductory Chinese language courses. Additionally, students expressed a high necessity for receiving feedback. (2) The comparison results of stress scores indicate that the stress levels of research samples studying Chinese food, beverages, desserts, Chinese traditions and culture in the group assessed by outcome-based learning evaluation were significantly lower than those in the group assessed by summative learning evaluation at the .05 level of statistical significance. In contrast, the stress levels of research samples studying Chinese directions and tourist attractions were significantly lower in the group assessed by summative learning evaluation compared to the group assessed by outcome-based learning evaluation at the .05 level of statistical significance. (3) Recommendations for improving the learning assessment process included the format of tests, assessment criteria, and the weighting of scores.

Keywords: Summative Assessment, Outcome-based Assessment, Stress Levels, Elementary Chinese Course

บทนำ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ให้นโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และการพัฒนาผู้เรียนระดับอุดมศึกษาโดยมีกรอบแนวคิดหลักในการออกแบบหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาอิงตามหลักการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นสำคัญ (Outcome based Education) โดยมีเป้าหมายการพัฒนาขีดความสามารถของบัณฑิตที่สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีสมรรถนะสมัยใหม่ที่ต้องใช้ในการทำงาน เช่น สมรรถนะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น (กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, 2566) อีกทั้งจะเห็นได้ว่ากรอบแนวคิดการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ เป็นกรอบแนวคิดสำคัญของการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลในหลักสูตรระดับอุดมศึกษาจะเห็นได้จากประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ที่ระบุปรัชญาและวัตถุประสงค์ซึ่งให้ความสำคัญของหลักสูตรที่มุ่งเน้นพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานทางวิชาชีพเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับสากล จัดการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญในการพัฒนากำลังให้คนให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม (ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษา, 2565)

การจัดการศึกษาที่มีการมุ่งผลลัพธ์เป็นหลัก หรือเป็นสำคัญ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการจัดการศึกษาที่เน้นเป้าหมายเป็นหลัก (Outcome-based Education) เป็นแนวคิดที่ถูกพัฒนามานับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2531 โดย William G. Spady โดยเป็นนักวิชาการที่ให้แนวคิดว่าจัดการการเรียนรู้ที่มุ่งที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญจะเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จมากกว่าการที่เน้นให้ผู้สอนเป็นหลักในการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียนกับผู้สอนจะเปลี่ยนไปจากเดิม ผู้สอนจะต้องแสวงหาวิธีการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและใช้กระบวนการวัดและประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก โดยการพัฒนาผู้เรียนนั้นจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงความต้องการของสังคม

ในปัจจุบันและอนาคต จากกรอบแนวคิดดังกล่าวมีนักวิชาการหลายคนได้นำมาขยายพัฒนาแนวคิดอย่างแพร่หลายและถูกนำมาใช้ในการเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรทั้งระดับการศึกษาอุดมศึกษาและการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เมื่อพิจารณาการให้นิยามแล้วสามารถจำแนกกลุ่มนักวิชาการที่ให้นิยามแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรกจะให้นิยามพอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่มีการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้าที่มีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะถูกพัฒนาให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะ และค่านิยมที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคมและตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคตโดยอาศัยการร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Biggs & Tang, 2011; Killen, 2000 ; Spady, 1994) นอกจากนี้มีนักวิชาการอีกกลุ่มหนึ่งได้ให้นิยามโดยขยายความในกระบวนการพัฒนาผู้เรียน กระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ และให้ความสำคัญถึงมาตรฐานและความโปร่งใส พอสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นการจัดการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ที่อิงเป้าหมายที่ตัวผู้เรียนเป็นหลักโดยผลลัพธ์ที่ผู้เรียนได้รับเมื่อสำเร็จการศึกษาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต โดยหลักสูตรจะต้องมีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ มีวิธีประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีประสิทธิภาพ ผู้เรียน ผู้สอน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาด้านตนเอง กระบวนการดำเนินการของหลักสูตรจะต้องมีมาตรฐาน โปร่งใส ตรวจสอบได้ จะเห็นได้ว่าแนวคิดการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เป็นแนวคิดหนึ่งที่เป็นประโยชน์และมีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนในปัจจุบัน ซึ่งมีนักวิชาการหลายคนได้อธิบายความสำคัญไปในทิศทางเดียวกันพอสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญเป็นกรอบแนวคิดที่มีการระบุวิธีการสอน การวัด ประเมินผลผู้เรียนที่ชัดเจน พัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดจนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) หลักสูตรมีความยืดหยุ่นเนื่องจากการใช้การมีส่วนร่วมระหว่างผู้สอน ผู้เรียน และผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการปรับเนื้อหา วิธีการวัดผลอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง กลไกในการขับเคลื่อน หลักสูตรช่วยให้ผู้สอนกำกับติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างสม่ำเสมอ ผลลัพธ์ของหลักสูตรมีความสมัยใหม่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตลอดจนอาจทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม ผลิตภัณฑ์ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์

แนวคิดการประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์จะมีความแตกต่างไปจากกระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ทั่วไปที่จากเดิมจะประเมินไปตามเป้าหมายของการสอนเป็นหลักเปลี่ยนเป็นการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นหลัก ซึ่งการประเมินผลการเรียนรู้สรุปผล หรือ Summative Assessment เป็นเพียงกระบวนการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบสรุปผลว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะเป็นไปตามเป้าหมายของการสอนหรือไม่ โดยเป็นการประเมินผลรวบยอดท้ายสุดหลังเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอน แนวคิดนี้เป็นการชี้วัดความสำเร็จของผู้เรียนเพียงการทดสอบเพียงครั้งเดียวหลังจากการสอนมักใช้เครื่องมือประเมินที่เป็นมาตรฐาน (Black & Wiliam, 1998; Harlen, 2005) จะเห็นได้ว่าเป็นแนวคิดที่แตกต่างไปจากการประเมินผลการเรียนรู้ตามแนวคิดการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์ ที่จะต้องอาศัยการออกแบบเครื่องมือการวัดที่หลากหลายวิธี หลากหลายชนิด เครื่องมือจะมีลักษณะที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น มุ่งเน้นวัดขีดความสามารถของผู้เรียนว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะหรือความชำนาญมากน้อยเพียงใด ดังนั้นมิติการประเมินผลจึงเปลี่ยนไป การประเมินผลการเรียนรู้จะกระทำควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนจะให้ข้อมูลป้อนกลับไปยังผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ผลการประเมินจะต้องมีรายละเอียดและคำอธิบาย ซึ่งข้อมูลป้อนกลับเหล่านั้นจะต้องเป็นประโยชน์ ผู้เรียนเข้าใจง่าย ดังนั้นวิธีการประเมินผลจึงมิใช่วิธีการทดสอบเป็นหลัก การประเมินผลจะเปลี่ยนเป็นการประเมินตามสภาพจริงโดยเป้าหมายของการประเมินจะต้องสัมพันธ์กับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและสอดคล้องกับสภาพสภาวะความต้องการของแรงงานในปัจจุบัน เช่น การประเมินจากชิ้นงาน การประเมินการทำโครงงาน การประเมินภาคปฏิบัติ การประเมินจากการนำเสนอ การประเมินโดยใช้แฟ้มสะสมงาน การประเมินจากเพื่อนประเมินเพื่อน การประเมินจากการลงพื้นที่จริงหรือการฝึกประสบการณ์ การประเมินจากการสัมภาษณ์และการสาธิต เป็นต้น โดยการประเมินต่าง ๆ นั้นจะต้องมีเครื่องมือกำหนดคะแนนที่ชัดเจน มีการอธิบายอย่างชัดเจนเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งผู้สอนจะต้องมีกลวิธีต่าง ๆ ในการให้ข้อมูลป้อนกลับไปยังผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ (Harden, 2007; Killen, 2000)

อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าแนวคิดการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์จะเป็นปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาหลักสูตร วิธีการวัดผล และการวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน อีกสิ่งหนึ่งที่ไม่อาจมองข้ามได้นั้นก็คือสภาวะของผู้เรียนทั้งด้านร่างกายและจิตใจ จากสถิติการเข้าพบจิตแพทย์และนักจิตวิทยาบำบัดของโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง พบว่า มีนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาจีนเข้าพบเพื่อรับคำปรึกษาจำนวนร้อยละ 3 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด (โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, 2566) เมื่อพิจารณาสาเหตุส่วนใหญ่ที่นักศึกษา

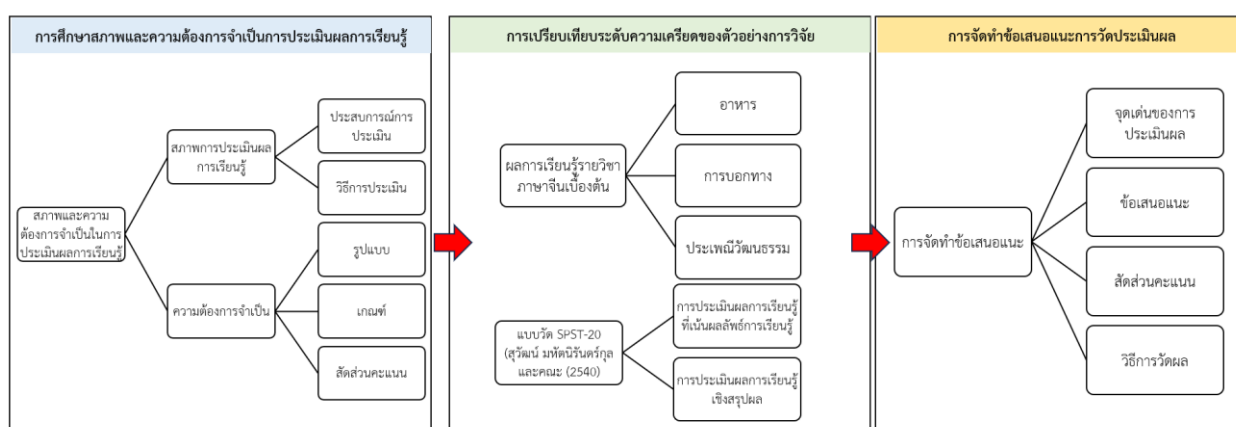
ต้องการเข้ารับการศึกษา คือ การเรียน การทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อน การปรับตัวเข้ากับเพื่อนในหอพัก ซึ่งสอดคล้องกันกับผลการประเมินการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นพบว่านักศึกษามีความเห็นอยากให้นักอาจารย์ผู้สอนปรับเนื้อหาการสอน ควรปรับวิธีการวัดผล การให้ชิ้นงานและความเหมาะสมระหว่างชิ้นงานกับคะแนนและวิธีการทดสอบลดจำนวนชิ้นงานหรือสัดส่วนของการทดสอบกลางภาคเรียนกับปลายภาคเรียนเนื่องจากรายวิชามีการฝึกปฏิบัติในทุกสัปดาห์ (ส่วนประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร, 2565) จะเห็นได้ว่า การทำงานกลุ่มร่วมกับเพื่อนซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการวัดประเมินผลผู้เรียนอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความเครียดของผู้เรียนและอาจสอดคล้องกับข้อเสนอแนะในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นที่เสนอให้มีการปรับการวัดผลชิ้นงานและวิธีการสอบ ผู้วิจัยจึงทำการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยและปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อความเครียดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า สภาพแวดล้อม การปรับตัวในการทำงานร่วมกับเพื่อน การจัดการเวลา การสอบ และการทำงานเป็นปัจจัยที่ส่งผลและมีปฏิสัมพันธ์กับภาวะความเครียดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งในงานวิจัยบางงานพบว่าการสอบมีปฏิสัมพันธ์กับภาวะวิตกกังวลและภาวะบีบคั้นทางจิตใจกับนักศึกษา (จิรัฐดา สินธุศิริ และคณะ, 2567; เชาวลิท ศรีเสริมวิจิตร และคณะ, 2565; สายฝน สีนอเพี้ย และ รุจิรา ดวงสงค์, 2564)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากระบวนการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นให้มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงสุขภาวะทางจิตที่ดีของผู้เรียน การประเมินภาวะความเครียดสำหรับนักศึกษาและบุคคลทั่วไปมีหลายวิธีและมีเครื่องมือให้เลือกใช้หลากหลายแต่มีข้อจำกัดในเรื่องผู้ใช้จะต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และบางแบบวัดมีลิขสิทธิ์ไม่ได้มีการเปิดให้ใช้อย่างแพร่หลายในวงกว้าง ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาแบบวัดต่าง ๆ ที่เป็นแบบวัดที่ใช้ได้ง่าย สามารถนำมาใช้อย่างแพร่หลายและมีเกณฑ์การคัดกรองที่ชัดเจน หนึ่งในแบบวัดเหล่านั้นคือแบบวัดสวนปรุง (SPST-20) เป็นแบบวัดที่ถูกนำมาใช้ในการคัดกรองภาวะความเครียดให้กับบุคคลทั่วไป ผลการวัดระดับความเครียดจะเป็นสารสนเทศสำคัญที่ทำให้บุคคลตระหนักถึงการดูแลสุขภาพจิตของตนเอง ดังนั้นการคัดกรองภาวะความเครียดเบื้องต้นจึงเป็นหนึ่งในวิธีการป้องกันการเกิดโรคเครียดและโรคทางจิตอื่น ๆ แบบวัดสวนปรุงมีรายการวัดจำนวน 30 ข้อพัฒนาโดย สุวัฒน์ มหัตถินรัตน์กุล และคณะ (2540) เป็นแบบวัดที่มีความเที่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบและความตรงเชิงสภาพ จึงเป็นหนึ่งในแบบวัดที่มีความน่าเชื่อถือในการวัด โดยแบบวัดนี้จะสอบถามเกี่ยวกับความเครียด ความเศร้า และความวิตกกังวลไปในคราวเดียวกัน

ด้วยเหตุผลและที่มาดังกล่าวในข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นของนักศึกษาที่มีต่อการประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น นอกจากนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบระดับความเครียดระหว่างตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เน้นผลลัพธ์จึงมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น
- 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับความเครียดของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาในกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์
- 3) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น

สมมุติฐานการวิจัย

คะแนนความเครียดของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์มีความแตกต่างกัน

วิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ที่มีแบบแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มทดสอบหลังการทดลอง (Two group posttest design) โดยเป็นงานวิจัยที่ได้รับการรับรองด้านจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเลขที่ COA: 10/2024 รหัสโครงการวิจัย EC 24004-24 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 สิ้นสุดการรับรองวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 การวิจัยนี้มีประชากรตัวอย่างการวิจัย เครื่องมือการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย การดำเนินการวิจัย และวิธีวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยดังนี้

1) ประชากรและตัวอย่างการวิจัย

ประชากร นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาจีน สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จำนวน 132 คน ที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 ตอนเรียน

ตัวอย่างการวิจัย นักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาจีน สำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงที่ลงทะเบียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566 รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 144 ตัวอย่าง ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*power กำหนดขนาดตัวอย่างขั้นต่ำในการใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ dependent sample แบบสองทาง ขนาดอิทธิพลที่ .80 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 อำนาจการทดสอบที่ 0.95 พบว่าจะต้องใช้ตัวอย่างไม่ต่ำกว่ากลุ่มละ 42 ตัวอย่าง หลังจากนั้นสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ตอนเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม จึงได้ตัวอย่างการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นนักศึกษาตอนเรียนที่ 1 กับตอนเรียนที่ 2 รวมเป็นจำนวน 54 ตัวอย่าง กลุ่มที่ 2 เป็นนักศึกษาตอนเรียนที่ 4 กับตอนเรียนที่ 5 รวมเป็นจำนวน 60 ตัวอย่าง ส่วนตอนเรียนที่ 3 ไม่ได้ถูกสุ่มมาใช้เป็นตัวอย่างการวิจัย

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1) แบบสอบถามสภาพและความต้องการจำเป็นของการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น จำนวน 1 ชุดเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ มาตรฐานประมาณค่าและเขียนตอบอิสระ รวมเป็นจำนวน 20 ข้อ

2.2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น จำนวน 2 ชุด เครื่องมือชุดที่ 1 เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผล เครื่องมือชุดที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ รายละเอียดดังตารางที่ 1

2.3) แบบวัดความเครียดสวนปรง (SPST-20) จำนวน 1 ชุด เป็นแบบวัดมาตรฐานประมาณค่า 30 ข้อ

2.4) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น จำนวน 1 ชุด แบบมีโครงสร้างตอบอิสระจำนวน 5 ข้อ

3) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

3.1) แบบสอบถามสภาพและความต้องการจำเป็นของการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น จำนวน 1 ชุด ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นกับแนวคิดการประเมินความต้องการจำเป็นของสุมิล ว่องวานิช (2558) หลังจากนั้นสร้างแบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบไปด้วย **ตอนที่ 1** เป็นแบบสำรวจสภาพการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชา สอบถามเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดสอบ รูปแบบข้อสอบ และปัญหาที่เกิดจากการทดสอบและการวัดประเมินผลในรายวิชาจำนวน 10 ข้อ **ตอนที่ 2** เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นในการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชา ประกอบไปด้วย ความถูกต้องเหมาะสม

ของเครื่องมือที่ใช้ในการวัดประเมินผล เกณฑ์ที่ใช้วัดประเมินผลและสัดส่วนของคะแนนจำนวน 10 ข้อ หลังจากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนจำนวน 5 ท่านตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างนิยามเชิงปฏิบัติกับการกับเครื่องมือ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence; IOC) ระหว่าง .60 - 1.00 ถือว่านำไปใช้ได้ โดยผู้เชี่ยวชาญให้ปรับภาษาให้เข้าใจง่าย ตัดคำเยิ่นเย้อออกและเพิ่มเนื้อหาสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้เกณฑ์การประเมินในรายวิชา

3.2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น ผู้วิจัยทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การวัดผล ผลลัพธ์ของหลักสูตร (Program Learning Outcome : PLOs) ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes : CLOs) และวิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดประเมินผล (Black & Wiliam, 1998; Harlen, 2005) หลังจากนั้นออกแบบและสร้างเครื่องมือวัดออกเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกเป็นเครื่องมือที่มีลักษณะเป็นการประเมินผลเชิงสรุปผล ประกอบไปด้วย แบบทดสอบรูปแบบต่าง ๆ กลุ่มที่สองเป็นเครื่องมือที่มีลักษณะการวัดประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์ ประกอบไปด้วย การประเมินแบบจำลองสถานการณ์ การประเมินแบบโครงงานและการจัดนิทรรศการ ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือทั้งสองกลุ่มให้ประเมินเนื้อหาเดียวกัน สัดส่วนคะแนนเท่ากันต่างกันเพียงเครื่องมือการประเมินสรุปได้ดังตาราง 1

ตาราง 1

เครื่องมือที่ใช้ประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น

เนื้อหาที่ประเมินเป็นคำศัพท์และบทสนทนาในหมวดคำศัพท์	คะแนน	การประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผล (เครื่องมือ)	การประเมินผลการเรียนรู้เน้นผลลัพธ์ (เครื่องมือ)
(1) อาหาร เครื่องดื่ม และของหวานจีน	15	แบบสอบแบบเติมคำและเลือกตอบที่มีสถานการณ์รูปภาพ	ประเมินภาคปฏิบัติจากการแสดงบทบาทสมมติ
(2) การบอกทางและการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่สำคัญของประเทศจีน	15	แบบสอบแบบจับคู่ แบบสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกและแบบสอบแบบเชิงซ้อน	โครงงานมีคฤศเทศก์น้อยนำเที่ยวแดนมังกร
(3) ประเพณี วัฒนธรรมของประเทศจีน	15	แบบสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกและแบบเขียนตอบ	การจัดนิทรรศการเปิดประตูแดนมังกร

หลังจากนั้นผู้วิจัยทำการร่วมวิพากษ์เครื่องมือกับอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นจำนวน 3 คนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาจีนจำนวน 5 ท่านเดิมตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างเครื่องมือกับ CLOs, PLOs พบว่ามีค่า IOC ระหว่าง .60 - 1.00 ถือว่าใช้ได้ โดยผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับปรุงภาพในข้อสอบ ปรับคำอธิบายคุณภาพของชิ้นงานให้เข้าใจง่าย ชัดเจน ผู้วิจัยได้ปรับตามผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปใช้กับตัวอย่างการวิจัย

3.3) แบบวัดความเครียดสวนปรุง (SPST-20) ผู้วิจัยทำการศึกษางานวิจัยของสุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ (2540) พบว่าแบบวัดความเครียดสวนปรุงผ่านการตรวจสอบความเที่ยงมีความเที่ยงสูงกว่า .70 ถือว่าอยู่ในระดับสูงและนำไปใช้ได้ นอกจากนี้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า แบบวัดสวนปรุงทุกข้อมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .70 และมีความตรงเชิงสภาพ ผู้วิจัยจึงนำมาทำการตรวจสอบซ้ำกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นตอนเรียนที่ 3 ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างการวิจัย พบว่ามีค่าอำนาจจำแนกตามสูตร Item Total correlation อยู่ระหว่าง .30-.80 ถือว่าใช้ได้และมีความเที่ยงตามสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) เท่ากับ .83 ถือว่าอยู่ในระดับสูง (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556)

3.4) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นจำนวน 1 ชุด ผู้วิจัยทำการศึกษาแนวคิดของการสนทนากลุ่มและผลการศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นของงานวิจัยนี้แล้วกำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อนำผลการสนทนากลุ่มจัดทำข้อเสนอแนะในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นในอนาคต หลังจากนั้นออกแบบรายการข้อคำถามจำนวน 5 ข้อเพื่อใช้ในการเป็นประเด็นสำคัญในการสนทนาประกอบไปด้วย (1) จุดเด่นของการวัดประเมินผลในรายวิชา (2) สิ่งที่ควรพัฒนาปรับปรุงการวัดประเมินผล

ในรายวิชา (3) สัดส่วนคะแนนที่เหมาะสมในการวัดประเมินผล (4) เกณฑ์และการให้ข้อมูลป้อนกลับในรายวิชา และ (5) ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของข้อเสนอแนะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังจากนั้นนำประเด็นสำคัญเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาจีนจำนวน 5 ท่านเดิมเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่สนทนากับนิยามเชิงปฏิบัติการ พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสนทนากลุ่มมีค่าระหว่าง .60 - 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญให้เพิ่มประเด็นสนทนาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน สัดส่วนคะแนน และจุดด้อยของการประเมิน เมื่อปรับเสร็จแล้วจึงนำไปปรับแล้วใช้เก็บรวบรวมกับตัวอย่างการวิจัย

4) การดำเนินการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

4.1) ออกแบบและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย รวบรวมเครื่องมือการวิจัยเพื่อเตรียมเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย หลังจากนั้นทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น หลังจากนั้นทำการประมวลผลข้อมูลด้านสภาพด้วยการแจกแจงความถี่และร้อยละ และประเมินความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index ของสุวิมล ร่องวานิช (2558) กับตัวอย่างการวิจัยทั้งสองกลุ่มรวมจำนวนทั้งสิ้น 114 ตัวอย่างซึ่งเป็นตัวอย่างที่ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยทั้งหมด

4.2) ประชุมชี้แจงรายละเอียดกับตัวอย่างการวิจัยประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์การวิจัย เป้าหมายการวิจัย ประโยชน์ที่ได้รับการวิจัย และวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย สอบถามความยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและให้ตัวอย่างการวิจัยลงนามในเอกสารตอบรับการเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งตัวอย่างการวิจัยทั้ง 114 ตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัยนี้

4.3) ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการทดสอบระดับความเครียดของตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเพื่อตรวจสอบวัดระดับความเครียดก่อนดำเนินการวิจัย

4.4) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566 (เดือนมกราคม – มีนาคม) กับตัวอย่างการวิจัยทั้งสองกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะเริ่มสอนพร้อมกัน วัดประเมินผลในแต่ละเนื้อหาในวันเวลาเดียวกัน ต่างกันเพียงวิธีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ โดยเนื้อหาที่สอนประกอบไปด้วยคำศัพท์และบทสนทนาในหมวดคำศัพท์ (1) อาหาร เครื่องดื่ม และของหวานจีน (2) การบอกทางและการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่สำคัญของประเทศจีน และ (3) ประเพณีวัฒนธรรมของประเทศจีนใช้เวลาจำนวน 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมงการพิทักษ์สิทธิ์ของตัวอย่างการวิจัยหลังจากการวิจัยเสร็จสิ้นเป็นเวลา 3 สัปดาห์ ตัวอย่างการวิจัยแต่ละกลุ่มจะได้รับการประเมินผลการเรียนรู้อีกครั้งแต่ต่างวิธีคือตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ 1 จะได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เน้นผลลัพธ์ ตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ 2 จะได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผล ซึ่งภายหลังการทราบคะแนนทั้งหมด ตัวอย่างการวิจัยสามารถเลือกใช้คะแนนใดก็ได้ให้นำมาตัดสินผลการเรียนของตนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น

4.5) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยเรียงลำดับตามตาราง 1 เมื่อทำการประเมินผลการเรียนรู้เสร็จสิ้นแต่ละเนื้อหา ผู้วิจัยจะทำการวัดความเครียดของตัวอย่างการวิจัยด้วยแบบวัดความเครียดสวนปร่งทันที

4.6) นำผลการวัดความเครียดของตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมาทดสอบความแตกต่างของคะแนนความเครียดด้วยสถิติทดสอบ t-test แบบ dependent sample ก่อนประมวลผล ผู้วิจัยจะตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้สถิติทดสอบ t-test คือ (1) การแจกแจงของข้อมูลด้วยสถิติทดสอบของ Shapiro Wilk (2) ตรวจสอบความแปรปรวนระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เน้นผลลัพธ์ด้วยสถิติทดสอบของ Levene หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ผลการวัดความเครียดด้วยสถิติบรรยายประกอบไปด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test แบบ dependent sample แล้วทำการจัดแบ่งกลุ่มตามเกณฑ์การแปลผลระดับความเครียดตามแนวคิดของ สุวัฒน์ มหัตนิรันดร์กุล และคณะ (2540) ด้วยการแจกแจงด้วยความถี่และร้อยละ การประมวลผลผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Jamovi (The jamovi project, 2022) ในการประมวลผลข้อมูลเชิงปริมาณทั้งหมด

4.7) เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นด้วยการสนทนากลุ่ม เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการจัดทำข้อเสนอแนะการวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น โดยทำการเลือกตัวอย่างการวิจัยด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 คนที่มีผลการเรียนอ่อน ปานกลาง และเก่ง โดยต้องเป็นผู้ที่เข้าเรียนครบถ้วน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มกลุ่มละ 3 คน โดยกลุ่มที่ 1 เป็นตัวอย่างการวิจัยที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผล และกลุ่มที่ 2 เป็นตัวอย่างการวิจัยที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เน้นผลลัพธ์ หลังจากนั้นทำการบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์สรุปผลบรรยายเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของนักศึกษาที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นแบ่งผลการวิจัยเป็น 3 ตอนดังนี้

1) ผลศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นการประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น ผู้วิจัยศึกษาสภาพปัจจุบันของการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นโดยการสำรวจความถนัดของนักศึกษาในการใช้อุปกรณ์การทดสอบและรูปแบบข้อสอบโดยให้นักศึกษาประเมินตนเองและระบุปัญหาของการวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นสรุปได้ดังตาราง 2

ตาราง 2

ผลการศึกษาสภาพของการวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น (n=114)

รายการ	ถนัด		ไม่ถนัด	
	F	%	F	%
1) นักศึกษามีความถนัดในการใช้อุปกรณ์ใดในการเข้ารับการทดสอบในรายวิชา				
1.1) กระดาษ	106	92.98	8	7.02
1.2) โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน	104	91.23	10	8.77
1.3) แท็บเล็ต	110	96.49	4	3.51
1.4) คอมพิวเตอร์แบบแล็ปท็อป	14	12.28	100	87.72
1.5) คอมพิวเตอร์แบบตั้งโต๊ะ (PC)	14	12.28	100	87.72
2) รูปแบบของข้อสอบที่นักศึกษาลงมือในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชา				
2.1) ข้อสอบแบบถูกผิด	110	96.49	4	3.51
2.2) ข้อสอบแบบเติมคำ	96	84.21	18	15.79
2.3) ข้อสอบแบบจับคู่	101	88.60	13	11.40
2.4) ข้อสอบเลือกตอบ	90	78.95	24	21.05
2.5) ข้อสอบแบบเขียนตอบ	67	58.77	47	41.23
รายการ	เป็นปัญหา		ไม่เป็นปัญหา	
	F	%	F	%
นักศึกษาคิดว่าสิ่งใดเป็นปัญหาสำคัญของการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น				
1) รูปแบบการทดสอบ	32	28.07	82	71.93
2) เวลาในการทดสอบ	14	12.28	100	87.72
3) อาจารย์ผู้สอน	10	8.77	104	91.23
4) ชื่นงานหรือการบ้าน	13	11.40	101	88.60
5) เกณฑ์การให้คะแนน	41	35.96	73	64.04
6) ความยุติธรรม	3	2.63	111	97.37

หมายเหตุ: F หมายถึงความถี่ของข้อมูล

จากตารางแสดงให้เห็นว่าตัวอย่างการวิจัยส่วนใหญ่มีความถนัดในการทดสอบกับกระดาษ โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต นอกจากนี้ตัวอย่างการวิจัยมีความถนัดในการถูกทดสอบด้วยข้อสอบแบบถูกผิด จับคู่ และเติมคำ อีกทั้งส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอน ชื่นงานหรือการบ้าน และเวลาในการทดสอบไม่เป็นปัญหาในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น โดยผลการประเมินความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นเป็นดังตาราง 3

ตาราง 3

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น

รายการ	สภาพที่ควรจะเป็น (I)			สภาพที่เป็นอยู่ (D)			PNI _{modified}	อันดับ
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล		
1) การให้ข้อมูลป้อนกลับ	4.38	0.79	มาก	3.13	0.94	ปานกลาง	0.40	1
2) เกณฑ์การให้คะแนน	4.31	1.08	มาก	3.16	1.01	ปานกลาง	0.37	2
3) สัดส่วนของคะแนน	4.25	1.02	มาก	3.16	0.96	ปานกลาง	0.35	3
4) ความถูกต้องของแบบทดสอบ	4.19	0.86	มาก	3.22	0.91	ปานกลาง	0.30	4
ตามหลักภาษาจีน								
5) ความถูกต้องในการตรวจให้คะแนน	3.94	0.93	มาก	3.13	1.02	ปานกลาง	0.26	5

จากตารางแสดงให้เห็นว่าตัวอย่างการวิจัยมีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับกระบวนการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นในเรื่องการให้ข้อมูลป้อนกลับ รองลงมาคือเกณฑ์การให้คะแนนและสัดส่วนของคะแนนตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบระดับความเครียดของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาในกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์

การวัดระดับความเครียด ผู้วิจัยได้กำกับควบคุมแผนการเรียนรู้ วิธีการสอน ระยะเวลาที่ใช้สอน และระยะเวลาที่ใช้ทดสอบให้ใช้วันเวลาเดียวกันต่างกันเพียงวิธีการทดสอบ หลังจากทดสอบเสร็จทำการวัดความเครียดทันทีหลังการทดสอบ ดังนั้นคะแนนความเครียดที่วัดได้นั้นเกิดจากการวัดผลในการเรียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น นอกจากนี้เพื่อแสดงให้เห็นว่าก่อนการทดลองตัวอย่างการวิจัยแต่ละกลุ่มมีระดับความเครียดที่ไม่แตกต่างกัน จึงทำการทดสอบระดับความเครียดของตัวอย่างการวิจัยก่อนการทดลองสรุปผลได้ดังตาราง 4

ตาราง 4

ผลการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ก่อนการทดลอง

กลุ่ม	n	M	SD	t-test	df	p-value
กลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุป	54	33.5	5.6	.347	112	.729
กลุ่มการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์	60	33.1	5.1			
W(Shapiro-Wilk) = 1.931, p = .102, F(Levene's) = 1.16, df ₁ =1, df ₂ =112, p = .283						
ระดับ	กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล			กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล		
ความเครียด	การเรียนรู้เชิงสรุปผล			การเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์		
	F	%		F	%	
น้อย	0	0.0		0	0.0	
ปานกลาง	54	100.0		60	100.0	
สูง	0	0.0		0	0.0	
รุนแรง	0	0.0		0	0.0	

หมายเหตุ: F หมายถึงความถี่ของข้อมูล

จากตารางแสดงให้เห็นว่าคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์กับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ เมื่อพิจารณาในภาพรวมก่อนทำการทดลองตัวอย่างการวิจัยทั้งสองกลุ่มมีระดับความเครียดในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการ

ทดลองโดยจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอนดังที่ระบุในตาราง 1 หลังจากทำการจัดการสอนเสร็จสิ้นในแต่ละเนื้อหา ผู้วิจัยทำการวัดระดับความเครียดทันทีหลังจากการทดสอบ ผลการทดสอบแต่ละเนื้อหาเป็นดังตาราง 5-7

2.1) ผลการเปรียบเทียบระดับความเครียดของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาในกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ในเนื้อหาคำศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เครื่องดื่ม และของหวานจีน สรุปได้ดังตาราง 5

ตาราง 5

แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยในการวัดประเมินผลในเนื้อหาคำศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับอาหาร เครื่องดื่ม และของหวานจีน

กลุ่ม	n	M	SD	t-test	df	p-value
กลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุป	54	33.6	8.2	2.06*	112	.032
กลุ่มการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์	60	30.5	7.7			
W(Shapiro-Wilk) = 1.960, p=.302, F(Levene's) =.112, df ₁ =1, df ₂ =112, p=.738						
ระดับ	กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล			กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล		
ความเครียด	การเรียนรู้เชิงสรุปผล			การเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์		
	F	%		F	%	
น้อย	12	22.2		14	23.3	
ปานกลาง	33	61.1		43	71.7	
สูง	9	16.7		3	6.0	
รุนแรง	0	0.0		0	0.0	

หมายเหตุ: *p<.05

จากตารางแสดงให้เห็นว่าคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับความเครียดในภาพรวมทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

2.2) ผลการเปรียบเทียบระดับความเครียดของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาในกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ในเนื้อหาคำศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับการบอกทางและการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่สำคัญของประเทศจีน สรุปได้ดังตาราง 6

ตาราง 6

แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยในการวัดประเมินผลในเนื้อหาคำศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับการบอกทาง และการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว สถานที่สำคัญของประเทศจีน

กลุ่ม	n	M	SD	t-test	df	p-value
กลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุป	54	32.0	8.1	2.23*	112	.027
กลุ่มการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์	60	35.0	6.2			
W(Shapiro-Wilk) = 1.977, p=.059, F(Levene's) = 1.98, df ₁ =1, df ₂ =112, p=.058						
ระดับ ความเครียด	กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล การเรียนรู้เชิงสรุปผล		กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล การเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์			
	F	%	F	%		
น้อย	12	22.2	2	3.3		
ปานกลาง	30	56.6	48	80.0		
สูง	12	22.2	10	16.7		
รุนแรง	0	0.0	0	0.0		

หมายเหตุ: *p<.05

จากตารางแสดงให้เห็นว่าคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับความเครียดในภาพรวมทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

2.3) ผลการเปรียบเทียบระดับความเครียดของนักศึกษาระหว่างนักศึกษาในกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปกับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ในเนื้อหาคำศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรมของประเทศจีน สรุปได้ดังตาราง 7

ตาราง 7

แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยในการวัดประเมินผลในเนื้อหาคำศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมของประเทศจีน

กลุ่ม	n	M	SD	t-test	df	p-value
กลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุป	54	34.6	7.0	4.51*	112	.001
กลุ่มการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์	60	29.0	6.2			
W(Shapiro-Wilk) = 1.959, p=.302, F(Levene's) = .240, df ₁ =1, df ₂ =112, p=.625						
ระดับ ความเครียด	กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล การเรียนรู้เชิงสรุปผล		กลุ่มที่ได้รับการประเมินผล การเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์			
	F	%	F	%		
น้อย	3	5.5	14	23.3		
ปานกลาง	42	77.8	45	75.0		
สูง	9	16.7	1	1.7		
รุนแรง	0	0.0	0	0.0		

หมายเหตุ: *p<.05

จากตารางแสดงให้เห็นว่าคะแนนความเครียดของตัวอย่างการวิจัยกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามระดับความเครียดในภาพรวมทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง

3) ผลการจัดทำข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น

จากผลการวัดความเครียดของตัวอย่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เน้นผลลัพธ์ พบว่ามีตัวอย่างการวิจัยมีคะแนนความเครียดจัดอยู่ในระดับน้อย ระดับปานกลาง และระดับสูง ผู้วิจัยจึงทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงจำแนกตามระดับความเครียดละ 1 คนจากทั้งสองกลุ่มรวมทั้งสิ้น 6 คน มาทำการสนทนากลุ่มเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น สรุปได้ดังนี้

3.1) จุดเด่นของการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นคือการประเมินจากสภาพจริง โดยมีเหตุการณ์จำลองทำให้เหมือนพบเจอเหตุการณ์จริง รู้สึกสนุกสนานถึงแม้ว่าจะเป็นการทดสอบทำให้สามารถใช้ภาษาจีนได้ อย่างดี อีกทั้งมีการให้ทำกิจกรรมนิทรรศการเปิดโอกาสให้รุ่นน้อง อาจารย์ และบุคคลภายนอกมาเข้าชม ทำให้ได้แสดงความสามารถและได้รับคำแนะนำดี ๆ มาพัฒนาตนเอง โดยตัวอย่างข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเป็นดังนี้

“การวัดประเมินผลในรายวิชานี้ทำให้หนูเห็นถึงพัฒนาการของตัวเองได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะการสอบฟังและการพูดที่ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของหนูได้ดีมาก จุดเด่นที่เห็นได้ชัดคือการประเมินผลที่หลากหลาย ไม่ใช่แค่การสอบข้อเขียน แต่ยังมีการประเมินการฟัง พูด และการทำงานกลุ่ม ซึ่งทำให้หนูได้ใช้ภาษาจีนในหลาย ๆ สถานการณ์”

(ผู้ร่วมสนทนา 1, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

“ผมได้พัฒนาทักษะหลายด้าน ไม่ใช่แค่ทักษะการอ่านและเขียน แต่ยังรวมถึงการสื่อสารกับคนอื่นเป็นภาษาจีน การประเมินผลช่วยให้ผมมั่นใจมากขึ้นเวลาพูดภาษาจีนกับคนจีนจริง ๆ”

(ผู้ร่วมสนทนา 2, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

3.2) จุดที่ควรปรับปรุงการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชา คือ เนื่องจากเป็นรายวิชาเบื้องต้น ผู้เรียนยังไม่มีพื้นฐานภาษาจีนที่เพียงพอในการตอบคำถามด้วยการเขียนอธิบายเป็นความเรียงยาว 150 คำถึง 250 คำซึ่งเกินกว่าความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ควรปรับเครื่องมือเป็นแบบสอบแบบเลือกตอบ เต็มคำ หรือเขียนตอบสั้น ซึ่งจะทำให้ลดความวิตกกังวลในการทำข้อสอบ ตัวอย่างการสนทนากลุ่มเป็นดังนี้

“หนูรู้สึกว่าการเขียนเรียงความยาวเป็นเรื่องที่ยากเกินไปสำหรับวิชาภาษาจีนเบื้องต้น เพราะเรายังไม่ค่อยรู้คำศัพท์และการใช้ไวยากรณ์ที่ถูกต้อง การเขียนยาว ๆ ทำให้หนูเครียดและกลัวว่าจะทำไม่ได้”

(ผู้ร่วมสนทนา 3, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

“การให้เขียนความเรียงยาวในวิชาภาษาจีนเบื้องต้นนั้นเป็นเรื่องที่ยากเกินไปสำหรับผม เพราะผมยังไม่มีพื้นฐานภาษาจีนมากพอ การเขียนยาว ๆ ทำให้ผมเสียเวลามากและไม่มั่นใจว่าคำตอบถูกต้องหรือไม่”

(ผู้ร่วมสนทนา 5, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

3.3) สัดส่วนคะแนนของรายวิชา ควรปรับสัดส่วนคะแนนให้เหมาะสมกับชิ้นงาน เพราะชิ้นงานที่ใช้เวลานาน เช่น โครงงาน การจัดนิทรรศการ ควรมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 15 ในส่วนของเนื้อหาที่เป็นเนื้อหาเบื้องต้นที่ไม่มีความซับซ้อน ควรใช้วิธีการทดสอบอย่างง่ายในส่วนท้าย ๆ ที่มีความซับซ้อนควรใช้วิธีการทำงานอื่น ตัวอย่างการสนทนากลุ่มในประเด็นนี้เป็นดังนี้

“หนูเห็นด้วยว่าชิ้นงานที่ใช้เวลานานควรมีสัดส่วนคะแนนมากกว่า 15% เพราะมันแสดงถึงความตั้งใจและการทำงานที่ต่อเนื่อง ส่วนเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน หนูว่าควรใช้วิธีการทดสอบอย่างง่าย ๆ เช่น ข้อสอบแบบเลือกตอบหรือเขียนตอบสั้น ๆ เพื่อให้เราไม่รู้สึกกดดัน”

(ผู้ร่วมสนทนา 6, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

"ผมคิดว่าชิ้นงานที่ต้องใช้เวลาาน เช่น โครงงาน หรือการจัดนิทรรศการ ควรมีสัดส่วนคะแนนมากกว่า 15% เพราะมันเป็นงานที่ต้องใช้ความพยายามและการวางแผน ส่วนเนื้อหาที่เป็นพื้นฐานและไม่ซับซ้อน ควรใช้วิธีการทดสอบง่ายๆ เพื่อให้เราารู้สึกว่าเนื้อหายากจนเกินไป"

(ผู้ร่วมสนทนา 7, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

3.4) เกณฑ์การประเมิน ในการประเมินชิ้นงาน อาจารย์ผู้สอนควรทำเป็นใบงานแนบเกณฑ์การให้คะแนน พร้อมทั้งอธิบายรายละเอียด นอกจากนี้ควรให้อาจารย์ผู้สอนทุกตอนเรียนมีส่วนร่วมในการให้คะแนนในทุกตอนเรียนจะทำให้การวัดประเมินผลมีความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น โดยตัวอย่างการสนทนากลุ่มกับตัวอย่างการวิจัยเป็นดังนี้

"ผมคิดว่าการที่ให้อาจารย์ทุกคนมีส่วนร่วมในการให้คะแนนจะทำให้คะแนนที่เราได้มีความเที่ยงตรงมากขึ้น เพราะจะได้รับการประเมินจากหลายมุมมองและทำให้คะแนนที่ได้มีความน่าเชื่อถือ"

(ผู้ร่วมสนทนา 8, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

"หนูคิดว่าอาจารย์ควรทำใบงานที่แนบเกณฑ์การให้คะแนนและอธิบายรายละเอียดอย่างชัดเจน จะทำให้หนูรู้ว่าควรทำอย่างไรถึงจะได้คะแนนดี และรู้ว่าอาจารย์คาดหวังอะไรจากหนู"

(ผู้ร่วมสนทนา 9, สัมภาษณ์, 29 เมษายน 2567)

ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มทั้ง 4 ประเด็นหลักผู้วิจัยทำการสังเคราะห์เนื้อหา นำมาใช้ในการจัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นดังนี้

- 1) ในเนื้อหาที่มีลักษณะเป็นพื้นฐานภาษาจีน ควรใช้แบบสอบถามเขียนตอบสั้น เลือกตอบ หรือถูกผิด เพื่อ่ายในการตรวจ การทดสอบ และไม่ส่งผลให้นักศึกษารู้สึกเครียด
- 2) การให้ชิ้นงานในรายวิชาจะต้องมีใบสั่งงาน เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปกรแบบแยกส่วน อาจารย์จะต้องชี้แจงการทำงานและร่วมกันตรวจให้คะแนนชิ้นงานร่วมกัน
- 3) ปรับสัดส่วนคะแนนในชิ้นงานจาก 15 คะแนน เป็น 25 คะแนน และลดการทดสอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
- 4) เมื่อปรับแผนการวัดประเมินผลการเรียนรู้ใหม่ ควรทดสอบระดับความเครียดของนักศึกษาซ้ำ เพื่อได้รูปแบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

ผลการวิจัย พบว่า ตัวอย่างการวิจัยส่วนใหญ่มีความถนัดในการทดสอบกับกระดาษ โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน และแท็บเล็ต นอกจากนี้ตัวอย่างการวิจัยมีความถนัดในการถูกทดสอบด้วยข้อสอบแบบถูกผิด จับคู่ และเติมคำ อีกทั้งส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอน ชิ้นงานหรือการบ้านและเวลาในการทดสอบไม่เป็นปัญหาในการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น นอกจากนี้มีความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับกระบวนการวัดประเมินผลการเรียนรู้ในชั้นเรียนรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นในเรื่องการให้ข้อมูลป้อนกลับ รองลงมาคือเกณฑ์การให้คะแนนและสัดส่วนของคะแนน ตามลำดับ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษายังคงมีความคุ้นเคยกับวิธีการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้แบบสรุปผล เช่น ข้อสอบแบบถูกผิด เติมคำ เลือกตอบ เขียนตอบ ซึ่งเป็นการทดสอบที่อาศัยประสบการณ์เดิมของผู้เข้าทดสอบ และความคุ้นเคยคุ้นชินที่เคยได้รับการฝึกปฏิบัติมาสอดคล้องกับ Schindler et al. (2017) ที่ได้อธิบายถึงการให้ข้อสอบแบบถูกผิด จับคู่ และเติมคำ เป็นรูปแบบข้อสอบที่ผู้เรียนคุ้นเคยและทำให้รู้สึกมั่นใจ นอกจากนี้ความคุ้นเคยในรูปแบบข้อสอบสามารถลดความเครียดและเพิ่มผลการสอบ

ผลการวิจัยพบว่าคะแนนความเครียดของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้นระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นได้ว่าการออกแบบการทดสอบจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของเนื้อหาและวัยของผู้เรียนจะเห็นได้ว่าหากผู้สอนออกแบบวิธีการวัดไม่สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนและธรรมชาติของเนื้อหาของรายวิชาจะเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่สร้างภาวะความเครียดกับนักเรียนจะเห็นได้จากผลการวิจัยในข้อที่ 2.3 ซึ่งพบว่าผู้เรียนที่ถูกทดสอบด้วยแบบสอบ

แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกและแบบเขียนตอบในเนื้อหาคำศัพท์และบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมของประเทศจีน ตัวอย่างการวิจัยมีคะแนนความเครียดระดับสูงจำนวน 9 ตัวอย่าง ในทางตรงกันข้ามตัวอย่างกลุ่มที่ได้รับ การประเมินด้วยการจัดนิทรรศการเปิดประตูแดนมังกรจะมีผู้ที่มีความเครียดระดับสูงเพียง 1 ตัวอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับ ข้อมูลการสนทนากลุ่มที่ระบุถึงการทดสอบแบบเขียนตอบทำให้ตัวอย่างรู้สึกกังวลและไม่สามารถเขียนบรรยายได้เนื่องจากยัง ไม่มีพื้นฐานภาษาจีนที่ตอบคำถามได้ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อรายวิชา ดังนั้นการออกแบบการวัดประเมินผลที่ดี จะต้องออกแบบให้สอดคล้องกับระดับความสามารถของผู้เรียนกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ดังหลักการของ Stiggins et al. (2017) และธิดา ปรีक्षा (2561) ได้อธิบายหลักการออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่ดีไว้ว่า (1) การประเมินผล จะต้องครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ (2) การประเมินผลที่ดีจะต้องมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการใน สภาพแวดล้อมทางการศึกษา โดยไม่ใช้ทรัพยากรมากเกินไปทั้งในด้านเวลา ค่าใช้จ่าย และบุคลากร การประเมินผลควรเป็น สิ่งที่สามารถนำมาใช้ได้จริงในห้องเรียน (3) กระบวนการวัดประเมินผลจะต้องมีความชัดเจนและโปร่งใส ผู้เรียนควรทราบ ล่วงหน้าว่าจะถูกประเมินอย่างไรและจะได้รับการแจ้งผลการประเมินอย่างไร นอกจากนี้ ผู้สอนควรมีแนวทางการประเมินที่ ชัดเจนและสามารถอธิบายได้อย่างละเอียด (4) การวัดประเมินผลควรเป็นกระบวนการที่มีการพัฒนาและปรับปรุงอย่าง ต่อเนื่อง ผลการประเมินควรถูกนำมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียน การให้ข้อมูล ย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา และ (5) การประเมินผลควรประกอบด้วยวิธีการที่ หลากหลาย เช่น การทดสอบแบบปรนัย การสอบปากเปล่า การทำโครงงาน หรือการประเมินผลงานจริง การใช้วิธีการที่ หลากหลายจะช่วยให้สามารถวัดความสามารถและทักษะของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมและหลากหลาย นอกจากนี้ผลการวิจัย ของธิดา ปรีक्षा (2561) ที่ระบุถึงการทดสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเชิงสรุปส่งผลต่อจินตนาการ เจตคติ ทัศนคติเชิงลบ และสร้างความเครียดวิตกกังวลแก่ผู้เรียนดังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mastagli et al. (2020) พบว่าการประเมินผล การเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์มีผลต่อการลดความวิตกกังวลของนักเรียนในช่วงการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปมี ผลดีต่อการปรับปรุงผลการปฏิบัติในระยะยาว อย่างไรก็ตามการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์ยังคงเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการสนับสนุนการเรียนรู้และประสบการณ์ทางอารมณ์ของนักเรียน

อีกทั้งหากผู้สอนออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน ลักษณะของเนื้อหาที่สอน ซึ่งผู้เรียนในรายวิชาเป็นนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 19-21 ปี เป็นวัยที่มีความสนใจในการทำสิ่งที่แปลกใหม่ ชอบการท้าทาย สังคมและเพื่อนมีอิทธิพลต่อการคิดและพฤติกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้ที่พบว่าตัวอย่างที่ได้รับการประเมิน โดยการประเมินภาคปฏิบัติจากการแสดงบทบาทสมมติและการประเมินด้วยการจัดนิทรรศการเปิดประตูแดนมังกร ส่วนใหญ่ มีระดับความเครียดระดับปานกลางและระดับน้อย เมื่อพิจารณานักศึกษาที่มีระดับความเครียดระดับน้อยสูงกว่าตัวอย่างกลุ่ม ที่ได้รับการประเมินด้วยการทดสอบด้วยแบบสอบต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าการประเมินผลการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับวัยความสนใจ และ ธรรมชาติผู้เรียน นอกจากจะทำให้สามารถวัดประเมินผลได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของรายวิชาและหลักสูตรแล้วยังเป็นวิธีการ ประเมินที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพทางจิตของผู้เรียน โดยการออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้ที่เน้นผลลัพธ์เป็นวิธีการหนึ่ง ที่ส่งเสริมสุขภาพทางจิตที่ดีต่อผู้เรียน เช่นเดียวกันกับหลักการของชากรณ จันทรวงกูร (2562) และ Weare (2015) ที่อธิบายถึงหลักการสร้างสุขภาพทางจิตที่ดีในชั้นเรียนไว้ว่า (1) การประเมินและการให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์ (Constructive Feedback and Assessment) เป็นการประเมินผลที่ช่วยให้ผู้เรียนรู้สึกมีกำลังใจและสามารถพัฒนาตนเองได้ เช่น การประเมินผลที่เป็นธรรม (Fair Assessment) เป็นการประเมินผลที่มีเกณฑ์ที่ชัดเจน เป็นต้น (2) การประเมินผลโดยใช้ กิจกรรมจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน (Building Positive Teacher-Student Relationships) เช่น การเกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ผู้เรียนมีโอกาสดูแลความคิดเห็นและตั้งคำถามได้อย่างเสรี เป็นต้น (3) การประเมิน โดยใช้การจัดนิทรรศการ การทำโครงงาน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดการกับความเครียดและพัฒนาทักษะในการเผชิญ ปัญหาเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างสุขภาพจิตที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) การวิจัยนี้ทำการศึกษาคะแนนความเครียดในรายวิชาภาษาจีน ซึ่งจัดอยู่ในการสอนกลุ่มภาษาและสังคมศาสตร์ ในนักศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษา เช่น อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ผู้บริหารระดับคณะ หรือมหาวิทยาลัย ดังนั้น อาจไม่สามารถนำไปสรุปอ้างอิงกับนักศึกษาในกลุ่มทางตรรกศาสตร์ในประเด็นของวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ส่งผลต่อระดับ ความเครียด ซึ่งต้องทำการทดลองกับหลาย ๆ กลุ่มอาจได้ข้อสรุปใหม่จากการวิจัย

2) การวัดประเมินผลในรายวิชาภาษาจีนระดับอุดมศึกษา หรือ รายวิชาทางภาษาศาสตร์อื่น ๆ ควรออกแบบการประเมินผลในชั้นเรียนที่อาศัยหลักการประเมินผลการเรียนรู้เชิงสรุปกับการประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์ประกอบเข้าด้วยกัน

3) ผลการวิจัยนี้อยู่ในบริบทของภาษาจีน อาจนำไปเทียบเคียงกับภาษาทางตะวันออก ซึ่งมีบริบทและโครงสร้างทางภาษาที่แตกต่างไปจากภาษาตะวันตก

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาขยายผลในเนื้อหาอื่น ๆ ในภาษาจีนเพื่อตรวจสอบว่าวิธีการประเมินผลการเรียนรู้มีปฏิสัมพันธ์กับความเครียดของผู้เรียน

2) ควรศึกษาในกลุ่มนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาที่มีลักษณะเป็นตรรกศาสตร์ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตลอดจนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ทางการแพทย์ ซึ่งอาจได้ข้อสรุปใหม่ทางวิชาการ

3) ควรศึกษาข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาควรจำแนกการสัมภาษณ์เชิงลึกระหว่างกลุ่มที่ได้รับการประเมินเชิงสรุปผลกับกลุ่มที่ได้รับการประเมินแบบเน้นผลลัพธ์เป็นสำคัญ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2566). *นโยบายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการวัด*

ประเมินผลและการพัฒนาผู้เรียนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.

จิรัฐดา สันตุศิริ, ปัทมา สงวนสุข, และ นริศรา ชัยเชิงพิณ. (2567). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความเครียดของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

วารสารวิชาการสาธารณสุขชุมชน, 10(1), 13-29.

ชยาภรณ์ จันทรวงกูร. (2562). การสร้างสุขภาวะทางจิตที่ดีในชั้นเรียน. *วารสารการศึกษาจิตวิทยา*, 12(1), 34-47.

เขวลิต ศรีเสริมวิจิตร, จิตรักษ์ บุพาใจมั่น, และ พิษณานิภา เชื้อกาญจน์. (2565). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะบีบคั้นทางจิตใจของนักศึกษาพยาบาลในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. *วารสารสุขภาพและการศึกษาพยาบาล*, 27(7), 75-90.

ธนิศา ปรีกษา. (2561). หลักการออกแบบการประเมินผลการเรียนรู้. *วารสารการศึกษาวิจัย*, 45(3), 67-89.

ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. (2565, 9 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 139 ตอนพิเศษ 212 ง. หน้า 11-20.

โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง. (2566). *สถิติการเข้าพบจิตแพทย์และนักจิตวิทยาบำบัด*. [รายงานประจำปี]. เชียงราย: โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

ส่วนประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร. (2565). *ผลการประเมินการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาจีนเบื้องต้น*. [รายงานประจำปี]. เชียงราย: มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.

สายฝน สีนอเพีย และ รุจิรา ดวงสงค์. (2564). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเครียดและภาวะซึมเศร้าในนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น. *วารสารวิจัยสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 14(3), 10-23.

สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล, วนิดา พุ่มไพศาลชัย, และ พิมพมาศ ตาปัญญา. (2540). การสร้างแบบวัดความเครียดสวนปรง. *จิตเวชวิทยาสาร*, 13(3), 1-20.

สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วี.พริ้นท์ (1991).

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2556). *ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Biggs, J., & Tang, C. (2011). *Teaching for Quality Learning at University: What the Student Does* (4th ed.). McGraw-Hill and Open University Press.

Black, P., & Wiliam, D. (1998). Assessment and classroom learning. *Assessment in Education*, 5(1), 7-74. <https://doi.org/10.1080/0969595980050102>

Harden, R. M. (2007). Outcome-based education: The future is today. *Medical Teacher*, 29(7), 625-629. <https://doi.org/10.1080/01421590701729930>

- Harlen, W. (2005). Trusting teachers' judgments: research evidence of the reliability and validity of teachers' assessment for summative purposes. *Research Papers in Education*, 20(3), 245-270. <https://doi.org/10.1080/02671520500193744>.
- Killen, R. (2000). *Outcomes-based education: Principles and possibilities*. Unpublished manuscript, University of Newcastle, Faculty of Education?
- Mastagli, M., Malini, D., Hainaut, J. P., Van Hove, A., & Bolmont, B. (2020). Summative assessment versus formative assessment: An ecological study of physical education by analyzing state-anxiety and shot-put performance among French high school students. *Journal of Physical Education and Sport*, 20(3), 2220-2229. <https://doi.org/10.7752/jpes.2020.s3298>.
- Schindler, L. A., Burkholder, G. J., Morad, O. A., & Marsh, C. (2017). Computer-based technology and student engagement: A critical review of the literature. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 14(1), 25. <https://doi.org/10.1186/s41239-017-0063-0>.
- Spady, W. G. (1994). *Outcome-Based Education: Critical Issues and Answers*. American Association of School Administrators.
- Stiggins, R. J., Richard, J., & Chappuis, J. (2017). *An Introduction to Student-Involved Assessment for Learning*. Pearson.
- The jamovi project. (2022). *Jamovi (Version 2.3)*. [Computer Software]. Retrieved from <https://www.jamovi.org>
- Weare, K. (2015). *Promoting Mental, Emotional and Social Health: A Whole School Approach*. Routledge.